

itt a bizonyosság? Erre a 8. „kiterjedésben“ jön rá: „nincs semmi, amit most mondhatnék, csak két bizonyosság. Az egyik az, hogy *itt*, a másik az, hogy *vagyok*.“ Majd pedig: „volt, tehát van, van, tehát lesz.“ Ilyesmik az egész nagy, világokat, köröket, fényeket, Eliziumot, Ábrahám kebelét s az összes lehetséges „vetületeket“ bejáró utas mondani valói. *Denkspiel* — ahogy a német expresszionisták mondták. Anno... Mikor is? Mintegy ötezer évvel ezelőtt, közvetlen a világháború utáni évek szalonjaiban. (G. G.)

HORVÁTH BÉLA: UTOLSÓ JELENÉSEK. (Cserépfalvi.) Félelmetes víziókat lát Horváth Béla. Már mindjárt az első versében. Egy dús, fulladásig telített fojtott mozaikcsomóban olyan félelmetes hangorkánna mutatkozik be, hogy a hideg fut az olvasó hátán. Pedig *csak* a gázzól beszél. Egy elvont gázzól, amit az elkövetkező háborúban használhatnak. De ez a gáz, ez a tömény titokzatos vegyszer amelynél — *Az ember ordít, mint a vad, de mindenütt sötét gödörbe lép, — A kattogó gépfegyverek besöprik őt a süppedő romokba, — És arcra bukva fekszik ott, kálóg a nyelve és a körme kék.* — Hasznosabb és olcsóbb pusztítóeszközök is léteznek, nem is a gázt jelenti, hanem magát a *mai* néma öldöklést, a „békekés“ háborút, amelyben az emberiség ránkeső része él, vegetál, fulladozik s huzza magát egyik napról a másikra. Horváth Béla jellegzetes megszálottja napjainknak. Mélyen vallásos, csaknem dogmatikus ruháját viseli a katolikus egyháznak. De ezen a tiszteletreméltó külsőségen túl, — ahol a szentekhez való édes ragaszkodás éppoly sorsszerű, mint az odaadó könyörületeség minden élőlény iránt —, szélviharként jelentkezik a tébolyult nyugtalanság, a nyugtalanság kikialtása, a földrengést messze vidékről megérző finom szeizmográf ingadozó botlása. Hazáját, népét, vallását és mindennek szintétikus egybeolvasztásaként minden embertársának vállába ragad, hogy megrázza és figyelmeztesse, ha ugyan van még kit és van miért. Egy őszövetségbeli prófétának nyelvezetén egy mai világbeli lelkiismeretfurdalás bőséges meleg forrása buzog. Ugy érezzük, hogy vagy elfogadjuk vészjeleit vagy belepusztulunk. Ebből az következik, hogy nem a szelid szerelemről, a nyugalomról, az élet puha, a természet mosolygó simogatásáról van több szó, ahogy azt a póták nagyrésznél megszoktuk. Nem poéta doctus. Nyelve nem a versfaragók csiszolómalmait, a rimek karcsu alkalmazkodását tartja szem előtt, hanem a mondanivalók nyers, vértforraló, az igazság kimondására alapított erejét. A könyörgés és az ostromzás váltakozik verseiben. A nép lebeg szemei előtt, mint megváltandó tényező. A szegénység, a nyomor, a kitaszítottság, az efelett való kétségbeesés s a bűnök megbocsájtása iránti könyörgés. A világ hatalmaskodói ellen állandó és vissza nem fojtható izzásban reszket. Ki akarja csikarni tőlük azt, amit a szegényektől megtagadtak s ami miatt ezek félájultan hevernek földön. De nem bizik tulságosan a jólétük kegyében. — Horváth Béla nagy dobbanású verseiben korunk minden lázas nyugtalansága benne él. Korhú poéta. (Pap Gábor)

A CSEHSZLOVAKIAI MAGYAR IFJUSÁG UJ FOLYÓIRATA. A pozsonyi magyar főiskolások *Eötvös József Köre* április hónapban *Forrás* címmel ifjúsági folyóiratot adott ki. A lap hangja komoly és színvonalas, az első számban közölt írások legnagyobb részt értéket képviselnek. Örömmel lapoztuk át a *Forrás* első számát és jóleső érzéssel vettük tudomásul az Eötvös Kör fiataljainak új munkavállalását. Nyugtalan napok sodrában, társadalmi átalakulások és új hitregék örvénylése közepette, ime, jelentkezik egy tisztult látású, demokratikus magatartású, józan és felelős ifjúsági gárda, mely Eötvös József szellemében kíván dolgozni: „Eötvös József nevét irták zászlójukra szimbólumnak — írja a folyóirat prog-